

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

28 martie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Nicolae Gordilă,

Judecători – Ion Guzun și Liliana Catan,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Andrei Formusatii, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 13 decembrie 2017, în cauza penală în privința lui

Șoimu Igor XXX, născut la XXX, originar și domiciliat în XXX.

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond de la 03.03.2017 pînă la 29.08.2017;

Instanța de apel de la 18.09.2017 pînă la 13.12.2017;

Instanța de recurs de la 20.02.2018 pînă la 28.03.2018.

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Soroca (sediul central) din 29 august 2017, Șoimu Igor a fost condamnat în baza art. 201/1 alin. (1) lit. a) Cod penal, la 1 an închisoare.

În baza art. 90 Cod penal, pedeapsa închisorii a fost suspendată condiționat pe un termen de probațiune de 1 an.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat în fapt că, Șoimu Igor la 30.12.2016 aflându-se în gospodăria lui Andrieș Liubovi din localitatea Racovăț, r-nul Soroca, intenționat, a intrat în conflict cu concubina sa Coțaga Maria, aplicându-i lovituri cu pumnul în regiunea feței, cauzându-i leziune corporală ușoară cu dereglarea sănătății de scurtă durată sub formă de echimoză periorbitală cu hemoragie totală la nivelul sclerei și fractura osului nazal cu deplasare, acțiuni ce i-au fost încadrate la art. 201/1 alin.(1) lit. a) Cod penal cu calificativele „*violența în familie, adică acțiunea intenționată comisă de un membru al familiei în privința altui membru al familiei, manifestate prin maltratare, acțiuni violente, soldate cu vătămarea ușoară a integrității corporale și a sănătății.*”

3. Nefiind de acord cu sentința primei instanțe procurorul a atacat-o cu apel, prin care a solicitat casarea acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatului Șoimu Igor, să-i fie stabilită pedeapsa cu închisoare pe termen de un an, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis și încasarea în beneficiul statului din contul inculpatului a cheltuielilor judiciare în sumă de 164 lei pentru efectuarea expertizei medico-legale. În motivare apelantul a invocat gravitatea faptelor comise și urmările prejudiciabile survenite, personalitatea infractorului ce nu și-a recunoscut vinovăția, iar ca urmare nemanifestând căință sinceră în cele săvârșite, caracteristica negativă la locul de trai.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 13 decembrie 2017, a fost respins ca nefondat apelul procurorului, cu menținerea sentinței primei instanțe.

4.1. Pentru a se pronunța, instanța de apel a menționat că, instanța de fond, corect a statuat la baza sentinței de condamnare cumulul de probe administrate în cauză de către organul de urmărire penală, cercetate minuțios pe parcursul judecării cauzei, care detaliat au fost expuse în conținutul sentinței de condamnare.

Deși în instanța de fond inculpatul Șoimu Igor a susținut că, victima Coțaga Maria și-a produs leziunile corporale în urma căderii autopropulsante, vinovăția lui în comiterea violenței în familie și-a găsit deplină confirmare prin declarațiile depuse nemijlocit de către victima Coțaga Maria care a confirmat, că aflându-se în gospodăria lui Andrei Fiodor, a consumat împreună cu alte persoane și cu inculpatul băuturi alcoolice, admitând faptul, că ar fi fost lovită de către cel din urmă, precizând alunecarea și căderea pe ghețuș (f.d. 117-118)

În coroborare cu declarațiile persoanelor audiate, instanța de fond întemeiat a reținut în calitate de probe scrise, ce denotă vinovăția inculpatului, raportul de expertiză medico-legală nr. 29A din 21.02.2017, conform cărui la Coțaga Maria a fost stabilită echimoză periorbital pe stânga cu hemoragie totală la nivelul sclerei și fractura osului nazal cu deplasare, putând data cu 30.12.2016, care s-a produs prin mecanism de lovire cu obiect contodont calificându-se ca vătămare corporală ușoară cu dereglarea de sănătate de scurtă durată, excluzându-se producerea leziunii corporale în rezultatul căderii (f.d. 31 -32).

Respectiv, în baza probelor administrate pe caz, ce au servit obiect de cercetare judecătorească, instanța de fond corect a concluzionat prezența în acțiunile inculpatului Șoimu Igor a elementelor componente de infracțiune „*violența în familie*”, prevăzut de art. 201/1 alin. (1) lit. a) Cod penal.

Cît privește cerințele propriu zise formulate de apelant referitor la înăsprirea pedepsei penale, Colegiul respingându-le, reține, că instanța de fond la adoptarea sentinței în cauza lui Șoimu Igor a ținut cont în deplină măsură de principiului individualizării pedepsei penale (art. 7 Cod penal), reieșind din caracterul și gradul prejudiciabil al faptelor comise și pericolul lor social în raport cu persoana vinovată și circumstanțele cauzei ce-i atenuază sau agravează răspunderea penală.

Astfel, constatând ca fiind dovedită fapta penală săvârșită de către inculpatul Șoimu Igor, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei penale, instanța de fond a dat deplină eficiență dispozițiilor art. 61, 75, 76 Cod penal, ce determină scopul pedepsei penale de restabilire a echității sociale, reeducarea făptuitorului și prevenirea săvârșirii de el pe viitor a altor fapte penale, ținând cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei penale reieșind din caracterul prejudiciabil a infracțiunii săvârșite, personalitatea făptuitorului care deși nu este la prima abatere de lege, anterior și-a executat integral pedepsele stabilite, caracteristica nesatisfăcătoare în latura ce ține de consumul băuturilor alcoolice, nereducând doleanțele părții vătămate referitor la ne înăsprirea pedepsei penale, reieșind din relațiile de concubinaj întreținute în continuare și ajutorul acordat de acesta la întreținerea tuturor membrilor familiei, ne invocând față de el pretenții de ordin material.

Drept rezultat, instanța de fond corect a apreciat posibilitatea aplicării în privința inculpatului a dispozițiilor art. 90 Cod penal, dispunând executarea condiționată a pedepsei penale, cu stabilirea perioadei de probațiune pentru corectare. Or, prin cele reținute mai sus, instanța a indicat temeiurile care fundamentează proporționalitatea între scopul reeducării infractorului, prin caracterul retributiv al pedepsei aplicate și așteptările societății față de actul de justiție realizat sub aspectul restabilirii ordinii de drept încălcate

În ce privește solicitarea procurorului de încasare de la inculpatul Șoimu Igor a cheltuielilor judiciare în sumă de 164 lei pentru efectuarea expertizei medico-legală nr. 29a din 21.02.2017, cu întocmirea raportului în acest sens, urmează a fi respinsă, reieșind din obligația pozitivă a statului, în sensul art. 6 par. 2 a Convenției, prin

intermediul OUP de a demonstra în sensul art. 24 și 56 Cod de procedură penală vinovăția persoanei, fiindu-le atribuită în sensul art. 96 - 97 Cod de procedură penală sarcina probațiunii, persoana acuzată de un delict beneficiind de „prezumția nevinovăției”, stipulată la art. 8 Cod de procedură penală, fiind liberată de obligația de ași demonstra nevinovăția.

Totodată, instanța de apel a reținut dispozițiile art. 143 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală potrivit căror „expertiza se dispune și se efectuează, în mod obligatoriu, pentru constatarea gradului de gravitate și a caracterului vătămarilor integrității corporale, precum și stării psihice a învinuitului”, alin. (2) aceleiași norme stipulând, că „plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin. (1) se face din contul mijloacelor bugetului de stat”.

De rând cu aceasta, instanța de apel a menționat și dispozițiile art. 15 alin. (1) a Legii RM nr. 1086 din 23.06.2000 Cu privire la expertiza judiciară, constatările tehnico-științifice și medico-legale, cu modificările și completările ulterioare, potrivit cărei „Expertiza judiciară se efectuează la ordonarea organului de urmărire penală, a procurorului, a organului împuternicit să examineze cazurile cu privire la contravențiile administrative, a instanței judecătorești din oficiu sau la cererea părților, în conformitate cu legislația de procedură penală, de procedură civilă, legislația cu privire la contravențiile administrative și cu prezenta lege.

5. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, procurorul, făcând trimitere la prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, declară recurs ordinar prin care solicită casarea acesteia și pronunțarea a unei noi hotărâri prin care să se încaseze de la inculpat Șoimu Igor cheltuielile de judecată și să fie aplicată pedeapsa cu privare de libertate. Recurentul invocă dezacordul cu decizia instanței de apel motivând că nu sunt temeiuri de a aplica inculpatului prevederile art. 90 Cod penal, iar potrivit art. 142 alin. (2), 227 alin. (1), (2), 228 alin. (3), 229 alin. (1) Cod penal, instanța urma să încaseze cheltuielile de judecată.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către procuror în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanța de fond ori de apel.

Recurentul în recurs a invocat ca temei de casare a deciziei instanței de apel art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Analizând temeiurile respective în raport cu motivele invocate în recursul declarat, Colegiul penal constată că acestea nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului.

Motivul recurentului, precum că instanța de apel neîntemeiat a respins cererea în vederea compensării cheltuielilor judiciare, încălcând astfel prevederile art.227- 229 Cod de procedură penală, sunt nejustificate.

Astfel, potrivit art.227 alin.(1) și (3) și 229 alin.(1) Cod de procedură penală, cheltuieli judiciare sunt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei

desfășurări a procesului penal, care se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate.

La caz, recurentul nu a ținut cont că cheltuielile pentru efectuarea expertizei medico-legală nr. 29a din 21.02.2017, în sumă de 164 lei, sunt cheltuieli efectuate în cadrul urmăririi penale întru acumularea probatoriului necesar și că acestea sunt trecute, de fapt, în contul statului și nu urmează a fi puse pe seama condamnatului, or, aceste acțiuni țin de activitatea organului de urmărire penală, care are un rol activ în procesul de depistare a diferitor circumstanțe care dovedesc infracțiunea și identifică făptuitorul, pentru aducerea învinuirii de stat. Trecerea cheltuielilor judiciare în procesul penal în contul statului își are temeiul în necesitatea desfășurării procesului penal din oficiu, pentru ca niciun infractor să nu rămână nepedepsit. Or, într-o situație contrară, acest principiu nu-și mai are valoarea.

În această ordine de idei, Colegiul penal consideră că instanța de apel corect a respins solicitarea procurorului privind încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor judiciare, ca fiind nefondată.

Referitor la motivul invocat de recurent care este prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, Colegiul conchide că nici acest temei nu și-a găsit confirmare, deoarece instanța de apel a analizat obiectiv circumstanțele cauzei și și-a motivat soluția în sensul oferirii răspunsurilor la toate motivele apelului declarat de procuror, astfel că decizia instanței de apel cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Astfel, referitor la motivul recurentului, precum că instanțele de fond incorect au individualizat pedeapsa și greșit au aplicat prevederile art. 90 Cod penal, inculpatului Șoimu Igor, Colegiul îl consideră neîntemeiat.

La acest capitol, Colegiul penal remarcă că, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Totodată, conform art. 75 alin. (1) Cod penal, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei instanța de judecată are obligația să țină cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Conform art. 16 Cod penal, infracțiunea prevăzută de art. 201/1 alin. (1) lit. a) Cod penal, face parte din categoria infracțiunilor mai puțin grave, care se pedepsește cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 150 la 180 de ore sau cu închisoare de pînă la 3 ani.

Astfel, inculpatului Șoimu Igor i-a fost aplicată o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 1 an.

Potrivit art. 90 alin. (1) Cod penal, la stabilirea pedepsei cu închisoarea pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție, instanța de judecată, ținând seama de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, ajungând la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului.

Consultând textul deciziei instanței de apel, Colegiul reține că, la stabilirea pedepsei inculpatului Șoimu Igor, aceasta a ținut cont de principiile de aplicare a pedepsei prevăzute de art. 61 Cod penal, de criteriile generale de individualizare a ei, stipulate în art. 75 Cod penal, de toate circumstanțele cauzei care agravează ori atenuează răspunderea, de persoana inculpatului care deși nu este la prima abatere de

lege, anterior și-a executat integral pedepsele stabilite, caracteristica nesatisfăcătoare în latura ce ține de consumul băuturilor alcoolice, nereducând doleanțele părții vătămate referitor la neînăsprirea pedepsei penale, reieșind din relațiile de concubinaj întreținute în continuare și ajutorul acordat de acesta la întreținerea tuturor membrilor familiei, ne invocând față de el pretenții de ordin material, și, reieșind din scopul pedepsei penale, a considerat posibilă corijarea și reeducarea acestora fără izolare de societate, dispunând suspendarea condiționată a executării pedepsei stabilite pe un termen de probațiune de 1 an, în temeiul art. 90 Cod penal, considerând că aceasta este una echitabilă faptei comise.

Reieșind din cele expuse supra, Colegiul penal consideră că instanțele de fond și-au argumentat hotărârile, care sunt în corespundere cu prevederile art. 384 alin. (3) și art.394 alin. (2) pct. 3) Cod de procedură penală, bazându-se pe materialele cauzei și acordând deplină eficiență prevederilor art. 7, 61, 75, 90 Cod penal.

În aceste condiții instanța de recurs consideră, că n-a fost constatată prezența în speța examinată a unor erori de drept, care ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei contestate.

Respectiv, analizând materialele cauzei și hotărârea instanței de apel, Colegiul penal nu constată vreo eroare de drept gravă ce ar afecta legalitatea hotărârii judecătorești contestate.

Potrivit art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

În baza celor expuse, Colegiul penal conchide că temeiul invocat de către procuror nu este aplicabil din punct de vedere al prezenței erorilor de drept, care ar da temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării hotărârii contestate și, potrivit legii, se dispune inadmisibilitatea recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar, declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Andrei Formusatii, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 13 decembrie 2017, în cauza penală în privința lui **Șoimu Igor XXX**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Publicată integral la **25 aprilie 2018**.

Președinte:

Nicolae Gordilă

Judecători:

Ion Guzun

Liliana Catan